

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Ступінь вищої освіти – магістр

Освітньо-професійна програма:

«Облік і контроль в державному секторі економіки»

Кількість кредитів ECTS – 5

Рік навчання – 1, семестр – 1

Мова викладання – українська

Керівник курсу:

к.е.н., доцент Павло ДЕНЧУК

pavlo26003419@gmail.com; +38 (050) 377-66-49

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Організація обліку та податкового планування» є обов'язковою дисципліною циклу загальної підготовки магістра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» і спрямована на формування у студентів знань про загальні підходи до організації обліку і податкового планування в підприємстві (організації, закладі); нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку, організацію облікового процесу і контролю для потреб управління суб'єктами господарювання; організацію діяльності облікового персоналу з урахуванням менеджменту суб'єкта господарювання; організацію інформаційного, технологічного та ергономічного забезпечення облікового процесу; планування та регулювання розвитку бухгалтерського обліку; теоретико-методичні засади податкового планування; організації такого планування на рівні підприємства та за окремими видами податків і зборів тощо.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Вивчення дисципліни спрямоване на формування таких компетентностей як:

- здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу;
- здатність організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами менеджменту підприємства;
- здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків;
- здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту, оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства;
- здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору;
- здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення дисципліни передбачається одержання таких програмних результатів, як:

- знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами

господарювання з урахуванням професійного судження;

- організувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання;

- володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання;

- визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації;

- розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання;

- обґрунтовувати вибір оптимальної системи оподаткування діяльності суб'єкта господарювання на підставі діючого податкового законодавства;

- обґрунтовувати вибір і порядок застосування управлінських інформаційних технологій для обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в системі прийняття управлінських рішень з метою їх оптимізації;

- готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години (лек./сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/ -	1. Основи організації обліку в підприємстві у період глобальних економічних трансформацій та посилення ризиків виживання людства.	Володіти базовими уявленнями про зміст, мету і зв'язок дисципліни «Організація обліку та податкового планування» з іншими дисциплінами, усвідомлювати роль організації бухгалтерського обліку в підприємстві та необхідність посилення вимог до працівників обліку за умов розвитку цифрової економіки, воєнного стану і боротьби з коронавірусом, розуміти предмет, об'єкти та методи організації бухгалтерського обліку в підприємстві, вміти визначати і розвивати напрямки поліпшення цього обліку.	Тести, питання, дискусія
2/ 2	2. Організація нормативно-правового забезпечення бухгалтерського обліку.	Вміти здійснювати пошук нормативно-правових актів України з питань бухгалтерського обліку і економічного контролю; розуміти суть, основна мета і ступінь свободи підприємства під час вибору його облікової політики; усвідомлювати наявність рівнів, елементів та чинників, що впливають на облікову політику; вміти оформити наказ про облікову політику підприємства, внесення змін в неї та контроль за ними, а також розробити робочий план рахунків підприємства у відповідності з чинним Планом рахунків в Україні і специфікою його діяльності; знати особливості нормативно-правового забезпечення обліку діяльності установ державного сектору економіки та вміти їх враховувати у практичній діяльності.	Тести, питання, дискусія

4/2	3. Організація облікового процесу і контролю для потреб управління суб'єктами господарювання.	Розуміти суть та знати види облікової інформації для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання; розкрити стадії облікового процесу та контролю й їх характеристика; відобразити процес документування і поточного контролю фактів господарського життя (ФГЖ) в підприємстві; вміти організувати документообіг; розуміти специфіку ведення архіву документів та його організації у суб'єктах господарювання; вміти провести обґрунтування вибору і необхідності застосування нової методики підготовки та надання облікової інформації для потреб менеджменту суб'єктом господарювання; розрахувати обсяги інформаційних потреб користувачів і надання консультацій управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації.	Питання, підсумкове тестування
2/2	4. Організація діяльності облікового персоналу з урахуванням менеджменту суб'єкта господарювання.	Розкрити зміст наукової організації праці (НОП) облікового персоналу; формувати обліковий апарат в підприємстві; вміти використовувати принципи організації роботи працівників бухгалтерії та розподіляти обов'язки між працівниками облікової служби і проводити його дослідження; формувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання, державного сектора економіки та інших користувачів інформації.	Тести, питання, дискусія
4/2	5. Організація інформаційного, технічного й ергономічного забезпечення облікового процесу.	Усвідомлювати суть, вимоги і завдання інформаційного забезпечення системи управління підприємством; знати організаційні аспекти інформаційного забезпечення бухгалтерського обліку; вміти розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання; складати графіки облікових і звітних робіт та звітності й організувати контроль за їх дотриманням у підприємстві; розуміти поняття, знати склад і особливості побудови механізму технічного забезпечення облікового процесу в підприємстві; вміти дотримуватись ергономічних вимог до службових приміщень і розташування в них працівників облікової служби.	Тести, пошук наукової інформації
2/-	6. Планування та регулювання розвитку бухгалтерського обліку на різних рівнях управління економікою.	Розуміти суть і завдання планування та регулювання розвитку бухгалтерського обліку; вміти розрізняти види і зміст планів розвитку бухгалтерського обліку; володіти знаннями щодо основних стадій запровадження новацій у систему бухгалтерського обліку підприємства; вміти обґрунтувати свій вибір і провести оцінку ефективності застосування новітніх управлінських інформаційних технологій для обліку.	Питання, підсумкове тестування

4 / 2	7. Теоретико-методичні засади податкового планування.	Відобразити суть, значення і місце податкового планування у системі планування підприємства; мати поняття, знати види ризиків та враховувати їх під час податкового планування; розуміти основні принципи і методи податкового планування; знати види й етапи податкового планування в підприємстві; застосовувати інструменти податкового планування та їхнє застосування у суб'єктах господарювання.	Презентація дослідження
4 / 2	8. Організація податкового планування у підприємстві.	Обґрунтовувати необхідність запровадження податкового планування у підприємстві та вибирати оптимальну систему оподаткування його діяльності, податкових розрахунків; розуміти кадрове, матеріальне й інформаційне забезпечення податкового планування та його організацію у підприємстві; знати основні вимоги до податкових менеджерів і розуміти їхню взаємодію та координацію дій з іншими підрозділами, працівниками підприємства; організувати документообіг в межах податкового планування.	Тести, питання, дебати
4 / 2	9. Податкове планування за окремими видами податків і зборів.	Робити вибір оптимального проекту податкового планування податку на прибуток підприємства; вибирати оптимальний проект податкового планування з ПДВ; здійснювати податкове планування інших видів податків і зборів у підприємстві; планувати податки у системі корпоративного управління; усвідомлювати особливості податкового планування в умовах воєнного стану.	Тести, питання
2 / 1	10. Організація податкового планування в міжнародній діяльності.	Застосовувати методи податкового планування у міжнародній практиці; вміти аналізувати і оцінювати системи оподаткування у різних країнах світу; брати до уваги досвід податкового планування у зарубіжних країнах; застосовувати інструменти запобігання подвійному оподаткуванню у контексті міжнародного податкового планування; розуміти механізми податкового планування діяльності суб'єктів господарювання щодо офшорних зон.	Презентація лекції, підсумкове тестування, наукова комунікація

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку і фінансової звітності. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010#Text
2. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку [України]. URL: <http://vobu.ua/ukr/documents/accounting/item/natsionalni-polozhennya-standarti-bukhgalterskogo-obliku>
3. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції щодо його застосування: наказ Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 року № 291.
4. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України № 996-XIV від 16.07.1999 р. URL: <https://buhgalter.com.ua/zakonodavstvo/buhgalterskiy-oblik/zakon-ukrayini-pro-buhgalterskiy-oblik-ta-finansovu-zvitnist-v-ukrayini/>.
5. Про підприємництво. Закон України № 698-XII від 7 лютого 1991 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12#Text>

6. Андreyok H. B., Лазебник Л. Л. Податкове планування: баланс приватних і публічних інтересів. *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Економічні науки*. 2019. Вип. 14. С. 275-283. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkpnuen_2019_14_42
7. Давискіба К. В., Карпова В. В., Ревенко Т. В. Проблемні аспекти класифікації методів податкового планування на підприємстві. *Теорія та практика державного управління*. 2018. Вип. 2. С. 112-117. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpdu_2018_2_19
8. Дерій В. А. Організація обліку та податкове планування: навч. посіб. (для студ. спец. 071 Облік і оподаткування). Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 185 с.
9. Дерій В. А. Організація бухгалтерського обліку: навчальний процес у закладах вищої освіти України та практика роботи головного бухгалтера підприємства. *Трансформація бухгалтерського обліку, аналізу та контролю в умовах соціально-економічних викликів: матеріали Міжнар. круглого столу (м. Тернопіль, 28 травня 2021 р.)*. Т. 1. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. С. 191-194.
10. Дерій В. А. Основні здобутки науки і практики бухгалтерського обліку та її організації за часів незалежної України. *Міжнародні тенденції формування професійної компетентності фахівців з обліку і оподаткування: тези доповідей I Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції (м. Київ, 16-17 вересня 2021 року)*. Київ: НУБіП України, 2021. С. 58-60. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u209/zbirnik_tez_dopovidey_16-17.09.21_r.pdf
11. Дерій В. А., Гуменна-Дерій М. В. Організація обліку та податкове планування: теорія, практика бізнесу щодо матеріальних ресурсів у будівельних підприємствах. *Сучасні детермінанти фіскальної політики: локальний та міжнародний вимір: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф., [м. Тернопіль, 8-9 вересня 2021 р.]*. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. С. 227-230. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/42976/1/Дерій.pdf>
12. Ілюшик О. М., Піщанська М. О. Аналіз побудови податкових систем у зарубіжних країнах та в Україні. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія: юридична*. Вип. 1. 2018. С. 157-161. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/478>
13. Кононова О. Є. Організація бухгалтерського обліку: навч. посіб. Дніпро: ДВНЗ ПДАБА, – Відень: Premier Publishing s.r.o. Vienna, 2018. 102 с.
14. Організація бухгалтерського обліку: навч. посіб.; за ред. В. С. Леся. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2021. 700 с.
15. Репозитарій Західноукраїнського національного університету (DSpace at West Ukrainian National University). URL: <http://dspace.wunu.edu.ua>
16. Самусевич Я. В., Височина А. В. Податкове планування та основи податкової оптимізації: навч. посіб. Суми: СДУ, 2021. 344 с.
17. Beasley, M. S., Goldman, N. C.; Lewellen, C. M., Allister, M. M. (2021). Board Risk Oversight and Corporate Tax-Planning Practices. American Accounting Association. *Journal of Management Accounting Research*, 33 (1), 7-32. URL: <https://doi.org/10.2308/JMAR-19-056>
18. Carlsson-Wall, M., Håkansson, H., Kraus, K., Lind, J., Strömsten, T. (eds) (2018). Accounting, Innovation and inter-organisational relationships. New York NY USA: Routledge. 316 p. URL: <https://doi.org/10.4324/9781315110998>
19. Khaoula, F., Dabboussi, M. (2019). The moderating effect of the board of directors on firm value and tax planning: Evidence from European listed firms. *Borsa Istanbul Review*. Vol. 19, Issue 4, December 2019, pp. 331-343 URL: <https://doi.org/10.1016/j.bir.2019.07.005>
20. Khaoula, F., Ghardallou, W. (2020). International tax planning techniques: a review of the literature. *Journal of Applied Accounting Research ahead-of-print(ahead-of-print)*. April 2020, pp. 329-343. DOI: <https://doi.org/0.1108/JAAR-05-2019-0080>
21. Maggie Coopera Quyen, T. K.Nguyen (2020). Multinational enterprises and corporate tax planning: A review of literature and suggestions for a future research agen. *International Business Revie*. Vol. 29, Issue 3. URL: <https://doi.org/10.1016/j.ibusrev.2020.101692>
22. Pashkevych, M., Bondarenko, L., Makurin, A., Saukh, I., Toporkova, O. (2020). Blockchain technology as an organization of accounting and management in a modern enterprise. *International Journal of Management (IJM)*. Vol.11, Issue 6, p. 516-528. DOI: <http://doi.org/10.34218/IJM.11.6.2020.045>
23. Parys, S., Orem, T. (2022). Tax Planning for Beginners: 6 Tax Strategies & Concepts to Know. NerdWallet, Inc. URL: <https://www.nerdwallet.com/article/taxes/tax-planning>

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів і перескладання: Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції інституту (факультету) за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час проведення контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн форматі за погодженням із керівником курсу з використанням платформ Zoom і Moodle.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Структурні елементи:

Питома вага, %

Поточне опитування, тестування – заліковий модуль 1	20
Ректорська контрольна робота – заліковий модуль 2	20
Комплексне практичне індивідуальне завдання – заліковий модуль 3	20
Екзамен – заліковий модуль 4	40

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КППЗ)	Заліковий модуль 4 (екзамен)
20%	20%	20%	40%
тиждень 6-9	тиждень 14	тиждень 17	за окремим розкладом
1. Усне опитування під час заняття (6 тем по 5 балів = 30 балів). 2. Письмова робота = мах 70 балів.	1. Усне опитування під час заняття (4 теми по 5 балів = 20 балів). 2. Письмова робота = 80 балів.	1. Підготовка КППЗ – мах 40 балів. 2. Захист КППЗ – мах 40 балів. 3. Участь у тренінгах – мах 20 балів.	1. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали) – мах 20 балів. 2. Теоретичне питання (1) – мах 20 балів. 3. Практичні завдання (2) – мах 60 балів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84	добре	C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64	задовільно	E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34	незадовільно	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)